

DE STELLING: 'De doctrine van inheemse beplanting zit vergroening van de Neder- landse achter- tuin in de weg'

Inheemse planten, cultivars, al dan niet op basis van inheemse soorten, en exoten uit het nabije en verre buitenland: ze zijn er te kust en te keur.

De roep klinkt meer en meer om vooral te kiezen voor inheemse soorten.

Sommigen slaan daarin door, is de boodschap nu. Twee hoveniers en adviseur van Stichting Steenbreek Bert Griffioen laten hierover hun licht schijnen.

Auteur: Bart Mullink

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!

RENS DE ROOIJ
van Hovenierbedrijf de Rooij

'Minder verharding is al positief: wat daarna een goede plantkeuze is, hangt van verschillende factoren af'

De Rooij, een ecohovenier uit Hillegom, past zijn plantkeuze aan op basis van de specifieke kenmerken van een locatie, waarbij hij vaak inheemse soorten gebruikt, maar ook openstaat voor soorten van net over de grens of gekweekte cultivars. Hij erkent de groeiende voorkeur voor inheemse beplanting onder het motto "hoe meer inheems, hoe beter," maar benadrukt dat het assortiment inheemse planten zowel in particuliere tuinen als in openbaar groen nuttig is. Hij voegt aan openbaar groen vaak gecultiveerde planten toe als die de biodiversiteit verhogen.

Minder bestrating

Voor particuliere klanten die diversiteit wensen, zoals variërende bloeiperiodes of specifieke kenmerken zoals doornloosheid, combineert hij inheemse en gecultiveerde soorten. De Rooij bespreekt ook de complexiteit van het definiëren van inheemse versus uitheemse planten, waarbij hij opmerkt dat planten uit andere Europese landen vaak dezelfde ecologische voordelen bieden als inheemse soorten. Hij ziet particulieren uiteenlopende wensen hebben ten aanzien van hun tuinen, maar dat 'stenen eruit, planten erin' sowieso een goede zaak is. 'Ik zeg dan: stenen eruit en dan zo veel mogelijk inheemse planten erin. Maar een klant moet daar dan wel voor openstaan. Wij richten ons als bedrijf vooral op zulke klanten. Vergeleken met andere tuinen in de omgeving zie je bij ons vaak ook minder straatwerk.'

WOUTER RIJKAARD
van Willemstein Hoveniers

‘Nieuwe soorten die het hier goed blijken te doen, kunnen we in de toekomst misschien ook wel als inheems gaan beschouwen’

‘Het is geen zwart-witverhaal. Als hoveniersbedrijf mikken wij op ‘duurzame, levende tuinen’ met doorgaans een flink aandeel inheemse beplanting. Wel is het is de wens van de klant die uiteindelijk bepalend is.’ Te maken keuzes als hovenier zijn, wat hovenier Rijkaard betreft, omgevings- en projectafhankelijk. Voor bermen en velden die deel uitmaken van de openbare ruimte, ligt een volledig inheemse vegetatie wat hem betreft meer voor de hand dan voor particuliere tuinen. Hij ziet tegelijk dat sommige inheemse boomsoorten juist het zich ontwikkelende klimaat in een aantal gebieden in Nederland niet goed aankunnen. Droogte en hoge binnenstedelijke temperaturen doen ze de das om. ‘Dan zijn er nieuwe soorten om hun plaats in te nemen. Nu zijn die misschien niet inheems, maar als ze het lang goed doen, zouden we ze op een gegeven moment wel zo kunnen gaan noemen.’

Onderscheid exoten en cultivars

In hoeverre inheemse soorten toereikend zijn, hangt volgens Rijkaard ook af van het doel. ‘Particuliere tuinen zijn denk ik altijd wel voor zeventig procent te vullen met inheemse beplanting. En voor de rest: vaak willen mensen bijvoorbeeld een tuin die ook in de winter groen blijft. Daarvoor is aan inheemse soorten minder beschikbaar.’ Hij maakt nog een onderscheid tussen exoten en cultivars, waarbij hij de eerste minder, maar de laatste vaak juist wel een prima aanvulling vindt op het inheemse plantenaanbod. Vooral vanwege hun bloeiperiode. Inheems of niet, wij zien ook steeds meer vraag komen naar biologische beplanting.’

BERT GRIFFIOEN
adviseur Stichting Steenbreek en
oud kweker van vastepiantenkwekerij Griffioen

‘Kritisch over de manier waarop de discussie inheems versus exoten nu wordt gevoerd’

Voor de duidelijkheid onderstreept Bert Griffioen dat hij niets heeft tegen inheemse beplanting. Wel is hij kritisch over de manier waarop de discussie erover de laatste tijd wordt gevoerd. Vooral gemeenten ziet hij af en toe doorslaan. Dat kan ertoe leiden dat de nagestreefde vergroening onnodig wordt belemmerd. Ook niet-inheemse planten kunnen volgens hem in veel gevallen een waardevolle bijdragen leveren aan beoogde ecosysteemdiensten, zoals het stedelijk leefklimaat, biodiversiteit, bodemstabilisatie en waterzuivering. Inheemse planten zijn in zijn ogen niet altijd een goede keus en exoten en cultivars niet altijd een slechte keus. Het hangt ervan af over welke exoot en welke cultivar je het hebt en hetzelfde geldt voor inheemse beplanting. Want ook binnen Nederland zijn er verschillende biotopen. Een plant die het in Zuid-Limburg prima doet, zal het in het Hollandse polderland minder doen.

‘Onzin’

De interesse voor biodiversiteit bij beheerders van de openbare ruimte is relatief recent, weet Griffioen. ‘Dat die er is, vind ik alleen maar heel positief. En over de voorkeur voor inheems ga ik graag de discussie aan met mensen van het vak, want die weten waarover ze het hebben. Maar dan moeten ze niet een veel breder publiek dingen gaan wijsmaken die onzin zijn. Bijvoorbeeld dat inheemse planten altijd sterker zijn, zich beter kunnen handhaven en beter zijn voor de biodiversiteit.’ Hij ziet publicaties langskomen waarin zaken worden versimpeld en zwart-wit voorgesteld en onderstreept dat het allemaal veel genuanceerder ligt